

1558 Waterschap De Houtse Polders, 1950-1972 (1978)

- INLEIDING
- INVENTARIS
- 1 STUKKEN VAN ALGEMENE AARD
 - 1.1 Notulen
 - 1.2 Ingekomen en minuten van uitgaande stukken
- 2 STUKKEN VAN BIJZONDERE AARD
 - 2.1 Oprichting en opheffing
 - 2.2 Bestuur
 - 2.2.1 Algemeen
 - 2.2.2 Dagelijks bestuur
 - 2.3 Middelen tot uitvoering van de taak
 - 2.3.1 Personeel
 - 2.3.2 Archief
 - 2.3.3 Financiën
 - 2.3.3.1 Belastingen / heffingen
 - 2.3.3.2 Eigendommen en bezit / beleggingen
 - 2.3.3.2.1 Aankoop - verkoop
 - 2.3.3.2.2 Verpachting
 - 2.3.3.2.3 Zakelijk recht
 - 2.3.3.2.4 Geldleningen
 - 2.3.3.3 Verantwoording
 - 2.3.3.3.1 Algemeen
 - 2.3.3.3.2 Begrotingen en rekeningen
 - 2.3.3.3.3 Kasgeldleningen en rekening-courantovereenkomsten
 - 2.4 Uitvoering van de taak
 - 2.4.1 Algemeen
 - 2.4.2 Vergunningen
 - 2.4.2.1 Kabellegging
 - 2.4.2.2 Aanleg transportleidingen
 - 2.4.3 Zorg voor waterkeringen
 - 2.4.4 Zorg voor waterleidingen
 - 2.4.4.1 Toezicht
 - 2.4.4.2 Ontwatering en watervoorziening
 - 2.4.4.2.1 Algemeen
 - 2.4.4.2.2 Beheer en onderhoud
 - 2.4.4.2.2.1 Leggers
 - 2.4.4.2.2.2 Overname
 - 2.4.4.2.2.3 Aanleg
 - 2.4.4.2.2.4 Regeling waterstand
 - 2.4.4.2.2.4.1 Bemalingwerken
 - 2.4.4.2.2.4.2 Sluizen
 - 2.4.5 Zorg voor wegen
 - 2.4.5.1 Toezicht
 - 2.4.5.2 Aanleg, overname, verbetering en onderhoud
 - 3 Varia

INLEIDING

1558 INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN HET WATERSCHAP DE HOUTSE POLDERS, 1950-1972 (1978)

door

A.M.C. Zom

Z.pl., 1985.

INLEIDING

Historisch overzicht

Het waterschap 'De Houtse Polders' werd met ingang van 1 juli 1950 opgericht, bij besluit van Provinciale Staten van Noord-Brabant van 19 juli 1949. Het beheersgebied van dit waterschap omvatte de navolgende voormalige polders: de Brieltjenspolder, de polder De Lage Landen, waartoe ook het poldertje De Handen behoorde en de Westpolder. Bovendien werden de hoge gronden, gelegen ten zuiden van de Brieltjenspolder en ten westen van de Westpolder, in het beheersgebied opgenomen.

De aanleiding tot deze samenvoeging van polders kwam voort uit het feit, dat er ieder jaar wateroverlast optrad in het gebied van de Brieltjenspolder door water dat afvloeide van de hoge gronden ten zuiden van deze polder. Het bestuur van de Brieltjenspolder had zich, naar aanleiding van deze overlast, in 1946 gewend tot het provinciaal bestuur met het verzoek, om uitbreiding van hun beheersgebied met die gronden, van waaruit de jaarlijkse wateroverlast voortkwam. Deze buiten de polder gelegen gronden loosden het water op natuurlijke wijze nagenoeg geheel naar het gebied van de Brieltjenspolder. Het pompgemaal van deze polder werd daardoor overbelast, hetgeen noodzaakte tot de aanschaf van een nieuw gemaal. Door de aangegane geldleningen voor de aanschaf van een nieuw gemaal stegen de bemalingskosten voor de polder enorm. Voor de hoge gronden bestond er echter geen verplichting tot medebetaling in deze kosten. Dit laatste werd wellicht terecht als een rechtsongelijkheid ervaren. Temeer omdat de financiële positie van de polder niet toeliet, dat deze kosten uitsluitend door de ingelanden van de polder werden gedragen. Zo werd in feite een gebied, dat geheel buiten een polderorganisatie viel, aanleiding tot de oprichting van het waterschap De Houtse Polders.

Provinciale Staten onderkende het probleem van de Brieltjenspolder terdege. Maar alvorens een besluit conform het voorstel van het polderbestuur van de Brieltjenspolder te nemen, belegde men op 3 februari 1947 een vergadering onder leiding van Provinciale Waterstaat met de besturen van de Westpolder en de polder De Lage Landen. Bij deze besprekingen was ook de Nederlandse Heidemaatschappij uitgenodigd. Dit overleg resulteerde in een opdracht aan de Heidemaatschappij tot het ontwerpen van een cultuurtechnisch plan voor het gehele gebied van de polders en de hoge gronden. In dat plan moest de meest gewenste ontwikkeling van dit gebied worden aangewend om een voor de landbouw zo goed mogelijke beheersing van de waterstand te bereiken. Zonder nu in de finesses van het plan te treden, dat vervolgens door de Heidemaatschappij werd opgesteld, verdienen enkele gegevens daaruit nadere vermelding.

Beschrijving en ligging van het terrein

Het beschouwde gebied omvat de gronden gelegen tussen het Wilhelminakanaal, vanaf het Markkanaal tot Statendam in het oosten, de Steenhovense dijk met de in zuidwestelijke

richting verlengde zandweg, genaamd de Zijlbergschestraat in het noorden, een gedeelte van de oostgrens van het waterschap 'De Binnenpolder van Terheijden en Zwaluwe' in het westen en de weg van Eind van den Hout - Den Hout - Vraggelen - Goorstraat in het zuiden. Het gebied is aan alle zijden waterstaatkundig vrij nauwkeurig begrensd.

Waterstaatkundige toestand van het gebied

De afwatering van het gehele gebied vindt plaats op de Donge en het Wilhelminakanaal. De Brieltjenspolder middels een gemaal, de Westpolder en De Lage Landen door middel van natuurlijke lozing via uitwateringssluizen. De waterafvoer van de hoge gronden en de hoge waterstand in het kanaal gedurende de winter bemoeilijkten de afwatering aanzienlijk.

Afwatering van het gehele gebied

Plannen ten aanzien van de afsluiting van de Donge zouden in de toekomst de bemaling van de laatstgenoemde twee polders ernstig bemoeilijken, omdat daardoor een verhoogde kanaalwaterstand zou optreden. De problemen van de Brieltjenspolder werden reeds geschetst.

Kunstmatige bemaling voor het gehele gebied leek daarom dé oplossing. Maar het gehele gebied, gezien op een topografische kaart, leende zich niet zonder meer voor bemaling door middel van één enkel gemaal. De realisatie van enkele waterstaattechnische werken, die het gebied van alle drie de polders zouden beslaan, zou het gemeenschappelijk belang van deze polders dan ook in hoge mate dienen.

Kortom een krachtig argument voor samenvoeging van genoemde polders tot één waterschap. Bovendien zou een dergelijke samenvoeging leiden tot lagere bestuurskosten en een sterkere positie van het betrokken gebied naar buiten, bij de behartiging van gemeenschappelijke belangen.

Het plan van de Heidemaatschappij behelsde dan ook gelijk al een voorstel voor de lastenverdeling voor de afzonderlijke gebieden, omdat het ene gebied nu eenmaal meer gebaat was bij een samenvoeging en de daaruit voortvloeiende waterstaatswerken dan het andere gebied.

Opgave van de grootte van de afzonderlijke gebieden geeft een wat beter inzicht in de onderlinge verhoudingen. De Brieltjenspolder omvatte ca. 153 hectaren, De Lage Landen ca. 140 hectaren, de Westpolder ongeveer 496 hectaren, de polder De Handen nagenoeg 14 hectaren en de hoge gronden ca. 271 hectaren. Samenvoeging zou dus leiden tot een beheersgebied met een totale oppervlakte van ongeveer 1070 hectaren.

Hierbij moet opgemerkt worden, dat de Westpolder doorsneden werd door het Wilhelminakanaal, zodanig dat een gedeelte van de polder, met een oppervlakte van ongeveer 28 hectaren aan de oostzijde van het kanaal lag. Omdat dit terrein ten behoeve van de aanleg van het industrieterrein was opgespoten en in feite niet langer door de polder werd beheerd, werd het in de plannen van de Heidemaatschappij buiten beschouwing gelaten. Bovendien kon dit gebied beter worden toegewezen aan het aangrenzende waterschap 'De Beneden Donge'¹⁾.

Provinciale Staten namen de samenvoeging van deze gebieden na uitbrenging van het rapport, voortvarend ter hand. Op 2 maart 1949 produceerden zij twee ontwerpbesluiten, één voor de opheffing van de afzonderlijke polders en één voor de oprichting van het nieuwe waterschap. Zij verzochten de betrokken polderbesturen, om beide ontwerpbesluiten van 17 tot en met 30 maart 1949 ter visie te leggen, zodat bezwaren van belanghebbenden konden worden ingediend ²⁾.

Aldus geschiedde en de voorzitters van de drie polders, te weten C.A. van Raamsdonk voor

de Westpolder, Jac. van Leijssen voor De Lage Landen en H. van Meel voor de Brieltjenspolder, verklaarden op 2 april 1949 dat de ter visielegging op de voorgeschreven wijze had plaatsgevonden. De streefdatum om de samenvoeging van de polders tot feit te maken werd gesteld op 1 juli 1950. Vanuit de polders zijn er kennelijk geen ontvankelijke bezwaren ingediend bij Provinciale Staten, maar dat men nu ook werkelijk overtuigd was, dat een samenvoeging op een zo korte termijn zou worden gerealiseerd, was evenmin het geval. Op 22 mei 1950 schreef de secretaris-penningmeester van één der polders, mede namens de andere polderbesturen, een brief aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant met de vraag of de polderbesturen hun normale taken, zoals het opmaken van de jaarrekeningen, het vaststellen van de begrotingen enzovoort, maar niet beter konden voortzetten. Men was namelijk van mening, dat de samenvoeging geen doorgang zou vinden in verband met de voorgenomen plannen voor een ruilverkaveling in het gebied van de drie polders 3).

Maar Gedeputeerde Staten antwoordden op 7 juni, dat men er bij de minister van Verkeer en Waterstaat op had aangedrongen, om de Koninklijke goedkeuring aan het besluit van 19 juli 1949 tot samenvoeging van de polders nog vóór 1 juli 1950 te verlenen en dat daarna onmiddellijk een voorlopig bestuur voor het waterschap zou worden benoemd. Op 9 augustus 1950 konden Gedeputeerde Staten het besluit tot oprichting van De Houtse Polders publiceren, met als datum van in werking treding, 1 juli 1950 4).

Eerst op dat moment kon men een voorlopig bestuur gaan samenstellen. Tot het voorlopige bestuur werden op 20 september 1950 de navolgende personen door Gedeputeerde Staten benoemd: C.A. van Raamsdonk, voorzitter, H. van Meel, Jac. van Leijssen, J. Lambregts en F. van Opstal, leden. W. Halters werd benoemd tot voorlopig secretaris-penningmeester 5).

Dit voorlopige bestuur heeft gefungeerd totdat er een definitief bestuur kon worden gekozen. Die verkiezing was eerst mogelijk, nadat een lijst van stemgerechtigde ingelanden was samengesteld. Tot die tijd dus functioneerde het voorlopige bestuur, waarbij de samenwerking niet zonder problemen bleef. 27 november 1950 is een schrijven gedateerd van de voorlopige secretaris, waaruit blijkt dat er ernstige tegenstellingen binnen het voorlopige bestuur waren ontstaan. Het ging er in sommige vergaderingen zo 'warm' toe, aldus de brief, dat zowel de voorzitter als de secretaris te kennen gaven, niet langer in een dergelijk bestuur te kunnen functioneren. Misschien zijn het 'postnatale depressies' geweest die aan deze problemen ten grondslag lagen. Dat een en ander niettemin toch diepe indruk naliet, blijkt wanneer op 28 juni 1951 de eerste vergadering van stemgerechtigde ingelanden wordt gehouden. De voorzitter opende deze vergadering met een welkom aan alle aanwezigen en sprak de hoop uit, dat deze vergadering een rustig verloop mocht hebben.

Als punt 6 stond de verkiezing van een definitief bestuur op de agenda van deze vergadering. De uitslag van deze verkiezing was als volgt:

C.A. van Raamsdonk, 242 stemmen. Dit in weerwil van het feit, dat Gedeputeerde Staten te kennen hadden gegeven, dat hij vanwege zijn 68-jarige leeftijd, niet voor een bestuursfunctie in aanmerking kon komen. Van Raamsdonk werd echter tot voorzitter gekozen!

Jac. van Leijssen, 193 stemmen, D. van Dongen, 190 stemmen, A. Verhoef, 157 stemmen en Adr.P.J. Backx, 136 stemmen.

Voor de functie van secretaris-penningmeester was slechts één sollicitatie ingekomen en wel van A. Pheninckx. Bij acclamatie werd deze in die functie benoemd 6).

Lang heeft Van Raamsdonk het voorzitterschap niet waargenomen. In de vergadering van stemgerechtigden van 11 september 1952, maakte hij bekend, dat hij ontslag nam als voorzitter. Hadden Gedeputeerde Staten dan achteraf gezien toch gelijk?

Hoe de samenstelling van het bestuur in de navolgende jaren is geweest, blijkt uit een als bijlage toegevoegde lijst.

In de navolgende jaren werden de ontsluitings- en waterbeheersingsplannen ter hand genomen, die in het ontwerpplan voor de oprichting van het waterschap globaal waren

aangegeven. Toch was dit waterschap slechts een kort bestaan beschoren.

In juli 1967 verscheen een interim-rapport, van de hand van een door Gedeputeerde Staten ingestelde werkgroep over de reorganisatie van waterschappen in westelijk Noord-Brabant. Dit rapport bevatte een hoofdstuk getiteld "Concentratie van waterschappen tussen Roode Vaart en Wilhelminakanaal". Binnen deze grenzen valt ook het waterschap De Houtse Polders. Het rapport bracht de gemoederen in beweging. Om die reden kwamen de voorzitters van de binnen het bedoelde gebied gelegen waterschappen op 16 november 1967 bijeen, teneinde van gedachte te wisselen over de in het rapport gedane suggesties 7). Men liep er niet erg warm voor, om een dergelijke concentratie door te voeren, op grond van diverse overwegingen. Dat concentratie op beperkter schaal zinvoller was, stond voor de aanwezigen bij deze vergadering wel vast.

Een tweede vergadering op 19 december van hetzelfde jaar resulteerde in een stelling name tegen de voorgenomen concentratie.

De provincie zette de plannen toch door. Een ontwerpbesluit ter zake van de concentratie werd op 4 februari 1970 voor ter visielegging aangeboden. Uit deze stukken blijkt welke argumenten de provincie had om de in het rapport gedane suggesties te volgen.

Het gebied tussen het Wilhelminakanaal en de Roode Vaart vormt een duidelijk van andere waterschappen afgescheiden gebied. Concentratie maakt het mogelijk om:

- een krachtig bestuur te vormen, als overlegpartner voor het rijk, de provincie, gemeenten, enzovoort. Naar binnen toe, dat wil zeggen voor naleving van wetten en verordeningen, kan het met gezag optreden;
- een behoorlijk geoutilleerde administratie en technische dienst in het leven te roepen;
- onderhoud aan wegen, watergangen, gemalen en andere waterstaatswerken op de meest economische wijze te laten uitvoeren;
- kapitaalintensieve werktuigen voor mechanisch onderhoud van watergangen aan te schaffen en te exploiteren;
- een gezaghebbende gesprekspartner te zijn bij overleg over ruilverkaveling en andere belangrijke werken.

Ten aanzien van de schuldvereffening van de afzonderlijke polders, hadden Gedeputeerde Staten besloten, dat deze zou lopen conform de grondslagen waarop de eigendommen in de betreffende polders werden aangeslagen. Deze regeling was ingevolge artikel 14 van de Waterstaatswet van 1900. Voor het waterschap De Houtse Polders zou doorzetting van dit besluit bijzonder nadelig uitpakken. Enerzijds omdat juist in deze periode de uitvoering gaande was van een uitgebreid plan voor de verbetering van de wegen en anderzijds omdat de lastenheffing van De Houtse Polders was afgestemd op de kwantitatieve waterbeheersing middels een ver doorgevoerde classificatie.

De uitvoering van het plan tot verbetering van de wegen vergde een bedrag van 260.000 gulden voor rekening van De Houtse Polders. De classificatie van de lastenheffing zou bij vereffening van deze schuld tot gevolg hebben dat bepaalde eigendommen soms wel tien maal meer zouden moeten betalen dan andere. Hier kon dus geen sprake zijn van een billijk omslaan van de schuld. Vandaar dat er uitdrukkelijk een artikel in het besluit van Gedeputeerde Staten was opgenomen, waarin gesteld werd dat het omslaan van deze schuld over de ongebouwde eigendommen zou plaats vinden, zonder toepassing van de classificatie, maar naar rato van de omvang van de grondeigendom.

Ten aanzien van personeel werd bepaald, dat dit, voor zover het niet in de nieuwe organisatie in gelijkwaardige functies kon worden geplaatst, voor een wachtgeldregeling in aanmerking kwam 8).

Het besluit tot oprichting van het nieuwe waterschap dat 'De Ham' was gedoopt, trad in werking op 1 januari 1972. Het besluit tot opheffing van de waterschappen in het

beheersgebied van De Ham trad in werking op 1 februari 1972. Hiermede viel voor De Houtse Polders het doek.

Het archief en de inventarisatie

Het archief van het waterschap De Houtse Polders werd bewaard ten huize van de secretaris-penningmeester. Het waterschap beschikte niet over een eigen kantooraccommodatie. Evenzeer ontbrak het aan een adequate administratieve begeleiding van taken en werkzaamheden, die door het waterschapsbestuur moesten worden uitgevoerd. Dat dit gemis zich ook in ernstige mate deed gevoelen ten aanzien van de zorg voor het archief, laat zich raden.

Bij de reorganisatie in 1972, waarbij dit waterschap opging in het waterschap De Ham, werd een aanzienlijk deel van het archief opgediept vanonder de bedstee van de administrerend functionaris. Van enige ordening was dan ook geen sprake. Ten hoogste kan vermeld worden, dat de meeste van de financiële bescheiden merendeels per jaar bijeengevoegd waren. Een sterker spoor van ordening kon niet herkend worden. Veel stukken werden nog in de enveloppen aangetroffen, zonder dat deze op een of andere wijze, hetzij chronologisch, hetzij zaaksgewijs bijeen gebracht waren. Van enig gebruik van een registratuursysteem was geen spoor.

Toch moet gesteld worden, dat aan deze wijze van 'archivering' een klein voordeel kleefde. Doordat consequent alle stukken, die op enigerlei wijze betrekking hadden op het functioneren van het polderbestuur of op werken die ten behoeve van de polder werden uitgevoerd, op één grote hoop werden bewaard, (en dit laatste op een redelijk veilige plaats onder de bedstee), is er in het archief geen noemenswaardige vermissing van stukken te constateren. De nadelen van de gebrekkige administratieve begeleiding waren natuurlijk omgekeerd evenredig.

Bepalen we ons tot de inventarisatie van het archief, dan kan gesteld worden, dat dit een vrij tijdrovende bezigheid was. De wanorde maakte een welhaast analytische voorlopige inventarisatie noodzakelijk. Eerst daarna kon worden overgegaan tot een meer systematische inventarisatie. Met opzet is niet gekozen voor een inventarisatie naar het bestaande registratuursmodel, dat voor waterschapsarchieven bestaat, omdat daardoor de indruk gewekt zou worden, dat een gehanteerde ordening zou zijn gevolgd. Omdat er van geen enkel ordeningsbeginsel sprake was, werd bij de inventarisatie gekozen voor de indeling volgens het basisschema inventaris waterschapsarchieven. Dit schema werd in 1981 door de provinciale inspectie van de archieven in Zuid-Holland gepresenteerd, tijdens een te Leiden gehouden studiedag voor beheer en zorg van waterschapsarchieven.

Tijdens de inventarisatie kon het archief van een aanzienlijke hoeveelheid overtollig materiaal worden ontdaan, zoals verzendingsmateriaal, dubbele stukken, kladstukken, enzovoorts. Vernietiging van dit materiaal werd nooit eerder verricht, dan nadat was vastgesteld, dat de voor bewaring in aanmerking komende stukken aanwezig waren. Een aantal stukken, vooral betreffende financiële hulpadministratie, werden vernietigd in navolging van de voorschriften voor vernietiging van stukken uit waterschapsarchieven, zoals die gepubliceerd zijn in de Staatscourant van 17 september 1984. Van deze stukken werd een vernietigingslijst opgemaakt.

Made, 9 april 1985.

A.M.C. Zom

Voetnoten

1. Archief De Houtse Polders (A.H.P.), inventarisnummer 8.

2. A.H.P., inventarisnummer 6.
3. A.H.P., inventarisnummer 6.
4. A.H.P., inventarisnummer 9.
5. A.H.P., inventarisnummer 17.
6. A.H.P., inventarisnummer 1.
7. A.H.P., inventarisnummer 10.
8. A.H.P., inventarisnummer 11.

BIJLAGE

Lijst van bestuursleden van het waterschap de Houtse Polders

N.B.: Deze lijst is samengesteld aan de hand van de notulen van de vergaderingen van stemgerechtigde ingelanden (inventarisnummer 1).

Voorlopig bestuur, 20 september 1950 - 28 juni 1951

C.A. van Raamsdonk, voorzitter
H. van Meel
Jac. van Leijssen
J. Lambregts
F. van Opstal, secretaris-penningmeester

Bestuur, 28 juni 1951 - 1 februari 1972

Voorzitters

C.A. van Raamsdonk, 28 juni 1951-11 september 1952
Adr. P.J. Backx, 11 september 1952-23 maart 1969
W.C.A. Verhoef, 23 maart 1969-1 februari 1972

Leden

Jac. van Leijssen, 28 juni 1951-12 juli 1967
D.P. van Dongen, 28 juni 1951-12 juli 1967
Adr.P. Verhoef, 28 juni 1951-9 juli 1954
Adr.P.J. Backx, 28 juni 1951-11 september 1952, daarna voorzitter
Joh. de Baets, 11 september 1952-22 augustus 1968
Joh.Fr. van Dongen, 9 juli 1954-31 januari 1964
J.C.M. Prinse, 31 januari 1964-1 februari 1972
W.C.A. Verhoef, 12 juli 1967-23 maart 1969, daarna voorzitter
Adr. van Raamsdonk, 12 juli 1967-2 februari 1972
A. Damen, 22 augustus 1968-2 februari 1972
Arn.J. Kleij, 23 april 1969-2 februari 1972

Secretaris-penningmeester

A. Pheninckx, 28 juni 1951-1 februari 1972

INVENTARIS

1 STUKKEN VAN ALGEMENE AARD

1.1 Notulen

1. Notulen van de vergaderingen van stemgerechtigde ingelanden van het waterschap De Westpolder, 1931 juni-1949 november; voortgezet als register van notulen van de vergaderingen van stemgerechtigde ingelanden van het waterschap De Houtse Polders, 1951 juni-1970 februari. 1 deel

2 en 3. Notulen van de vergaderingen van het dagelijks bestuur, 1953-1971. 2 delen

2. 1953 december-1968 juli

3. 1968 september-1971 maart

4. Agenda's met bijbehorende stukken voor de jaarvergaderingen van de stemgerechtigde ingelanden, 1953-1970. 1 omslag

1.2 Ingekomen en minuten van uitgaande stukken

5. Ingekomen stukken en minuten van uitgaande stukken inzake de afwikkeling van de declaratie van het Technisch Bureau van de Unie van Waterschappen, wegens verrichte werkzaamheden voor de Brieltjenspolder daterend van vóór de oprichting van De Houtse Polders, 1947-1956. 1 omslag

6 en 7. Ingekomen stukken en minuten van uitgaande stukken, 1950 november - 1972 maart. 2 pakken

6. 1950 november-1967 december

7. 1968 januari-1972 maart

2 STUKKEN VAN BIJZONDERE AARD

2.1 Oprichting en opheffing

8. Stukken betreffende de samenvoeging van de Brieltjenspolder, de Westpolder en de polder De Lage Landen tot het waterschap De Houtse Polders, 1949-1950. 1 omslag

9. Afkondiging van het besluit van Provinciale Staten van Noord-Brabant van 19 juli 1949 tot oprichting van het waterschap De Houtse Polders, 1950. 1 stuk

10. Stukken betreffende het overleg van de voorzitters van de waterschappen gelegen tussen de Donge en de Roode Vaart naar aanleiding van de plannen tot concentratie van deze waterschappen, 1967. 1 omslag

11. Ontwerpbesluit en memorie van toelichting van Provinciale Staten van Noord-Brabant tot oprichting van het waterschap De Ham, 1969. 1 omslag

2.2 Bestuur

2.2.1 Algemeen

12. Besluiten van stemgerechtigde ingelanden tot vaststelling van de bezoldiging van leden van het dagelijks bestuur van De Houtse Polders, 1951-1970. 1 omslag
13. Lijsten van stemgerechtigde ingelanden, 1951/1952-1962/1963 en 1963-1969. 1 pak
14. Kandidaatstellingen door ingelanden voor bestuursfuncties, 1951, 1969 en z.d. 1 omslag
15. Presentielijsten van de vergaderingen van stemgerechtigden, z.d. 1 omslag
16. Volmachten verleend voor het uitbrengen van stemmen tijdens de algemene vergaderingen van ingelanden, 1951 en 1968. 1 omslag

2.2.2 Dagelijks bestuur

17. Besluiten betreffende benoemingen van leden van het dagelijks bestuur, 1950-1969. 1 omslag
18. Rooster van aftreden van leden van het dagelijks bestuur, 1951-1972. 1 omslag
19. Benoemingsbesluiten voor afvaardiging van leden uit het dagelijks bestuur naar de verenigde vergadering van het Hoogheemraadschap De Brabantse Bandijk, 1957-1961. 1 omslag

2.3 Middelen tot uitvoering van de taak

2.3.1 Personeel

20. Stukken betreffende de aanstelling, het psychologisch onderzoek, salariëring en pensioengrondslagen van de secretaris-penningmeester, 1947-1967. 1 omslag
- N.B.: Zie ook inventarisnummer 12.
21. Staten van benoeming, bezoldiging en ontslag van personeel, 1951/1952, 1953/1954-1954/1955. 1 omslag
 22. Stukken betreffende de benoeming, contractering, bezoldiging, ontslag en pensionering van de personeelsleden A. van Bragt, C.L. van Dongen, J. van Meel en G. van Oerle, 1954-1969. 1 omslag
 23. Stukken betreffende de sociale verzekering van personeel, 1952-1969. 1 omslag
 24. Stukken betreffende de berekening voor afdrachten van pensioenpremies, inkoopregeling en vaststelling van pensioengrondslagen, 1953-1978. 1 omslag
 25. Bezoldigingsvoorschriften en –maatregelen voor overheidsperoneel, 1957-1969. 1 pak

2.3.2 Archief

26. Stukken betreffende inspectie en bewaargeving van het archief van De Houtse Polders, 1954-1961. 1 omslag

27. Voorschriften en reglementen inzake het beheer van registratuurarchieven, 1955-1963. 1 omslag

2.3.3 Financiën

2.3.3.1 Belastingen / heffingen

28. Kohieren van de omslagen A, B en C, 1950/1951-1961/1962 en 1963-1971. 1 pak

29. Artikelenregister van percelen gelegen binnen het waterschap De Houtse Polders, tot vaststelling van de omslag van de polderlasten, z.d. (1969). 1 pak

2.3.3.2 Eigendommen en bezit / beleggingen

2.3.3.2.1 Aankoop - verkoop

30. Akte van koop, voor J.W.J. Smolders, notaris te Oosterhout, door het waterschap De Houtse Polders van L.F. Lambregts c.s. te Stiphout, van een perceel grond, kadastraal bekend Oosterhout B 66, 1970. Met concept. 1 omslag.

31. Akte van koop, voor J.W.J. Smolders, notaris te Oosterhout, door het waterschap De Houtse Polders van het klooster St. Catharinadal te Oosterhout van een perceel grond, kadastraal bekend Oosterhout B 1078, 1971. 1 stuk

32. Conceptakte van koop, voor J.W.J. Smolders, notaris te Oosterhout, door het waterschap de Houtse Polders van het klooster St. Catharinadal te Oosterhout en 55 andere comparanten van (delen van) percelen grond, kadastraal bekend Oosterhout A 493, 497, 498, 501, 502, 503, 535, 536, 537, 1374, 1375, 1769, 1805, 1806, 1807, B 22, 31, 35, 43, 57, 58, 62, 65, 69, 77, 80, 122, 132, 133, 134, 217, 218, 220, 221, 223, 225, 227, 228, 231, 232, 233, 234, 238, 239, 262, 465, 466, 467, 478, 480, 481, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 560, 561, 564, 565, 570, 571, 575, 576, 579, 580, 583, 584, 587, 588, 619, 621, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 658, 659, 669, 690, 691, 733, 734, 809, 812, 825, 840, 969, 971, 998, 1011, 1037, 1044, 1045, 1047, 1048, 1056, 1069, 1070, 1086, 1108, Q 4, 5, 24, 25, 75, 76 en 611, z.d. 1 stuk

33. Conceptakte en stukken betreffende de verkoop en overdracht in beheer en onderhoud door het waterschap de Houtse Polders aan de gemeente Oosterhout van percelen grond, wegen en waterlopen in verband met de aanleg van het industrieterrein Weststad, 1969-1971. 1 omslag

2.3.3.2 Verpachting

34. Pachtovereenkomst tussen het waterschap de Houtse Polders en de kinderen Adrianus Pheninckx te Den Hout van een perceel grasland genaamd De Lintjes, kadastraal bekend Oosterhout B 643, 1959. 1 stuk

2.3.3.2.3 Zakelijk recht

35. Onderhandse akte van volmacht door het waterschap de Houtse Polders tot vestiging van een zakelijk recht ten behoeve van de PNEM op perceel kadastraal bekend Oosterhout A 1324, 1967. 1 omslag

2.3.3.2.4 Geldleningen

36. Onderhandse akte van schuldbekentenis door het waterschap De Houtse Polders ten gunste van Johannes Baets c.s. te Den Hout wegens een geldlening van 6500 gulden, 1952. 1 stuk

37. Onderhandse akte van schuldbekentenis door het waterschap De Houtse Polders ten gunste van Hendrik van Oosterhout te Wagenberg wegens een geldlening van 6000 gulden, 1952. 1 stuk

38. Onderhandse akte van schuldbekentenis door het waterschap De Houtse Polders ten gunste van Cornelius van Raamsdonk te Den Hout wegens een geldlening van 1000 gulden, 1952. 1 stuk

2.3.3.3 Verantwoording

2.3.3.3.1 Algemeen

39. Stukken betreffende verzekering tegen fraude bij de Frauderisico Onderlinge van Gemeenten, 1951-1952. 1 omslag

40. Stukken betreffende de statistiek der waterschapsfinanciën, 1955-1959. 1 omslag

2.3.3.3.2 Begrotingen en rekeningen

41. Begrotingen, 1950/1951-1961/1962, 1963-1967 en 1969. 1 pak.

N.B.: 1963 in duplo.

42. Begrotingswijziging over 1968. 1 omslag

43. Begrotingswijzigingen over 1970. 1 omslag

44. Begrotingswijziging over 1971. 1 omslag

45-65. Jaarrekeningen, 1950/1951-1971. Met bijlagen 21 omslagen.

N.B.: De jaarrekeningen over de jaren 1950 tot en met juni 1961 lopen over de periode juli-juni; de jaarrekening 1961/1962 van juli 1961 tot en met december 1962 en vanaf 1963 parallel met het kalenderjaar.

De jaarrekeningen over 1969-1971 zijn eerst na de oprichting van het waterschap De Ham door de administratie van dat waterschap vastgesteld en in het archief van dat waterschap opgenomen.

45. 1950/1951, vastgesteld 29 juni 1953
46. 1951/1952, vastgesteld 29 juni 1953
47. 1952/1953, vastgesteld 9 juli 1954
48. 1953/1954, vastgesteld 19 juli 1955
49. 1954/1955, vastgesteld 19 september 1956
50. 1955/1956, vastgesteld 28 mei 1958
51. 1956/1957, vastgesteld 13 mei 1959
52. 1957/1958, vastgesteld 6 juli 1960
53. 1958/1959, vastgesteld 28 juli 1960
54. 1959/1960, vastgesteld 23 oktober 1961
55. 1960/1961, vastgesteld 28 december 1962
56. 1961/1962, vastgesteld 27 mei 1964
57. 1963, vastgesteld 2 juni 1965
58. 1964, vastgesteld 2 augustus 1967
59. 1965, vastgesteld 3 juli 1968
60. 1966, vastgesteld 2 april 1969
61. 1967, vastgesteld 9 juli 1969
62. 1968, vastgesteld 8 juli 1970
63. 1969, concept. Met bijlagen
64. 1970. Alleen bijlagen
65. 1971. Alleen bijlagen

2.3.3.3 Kasgeldleningen en rekening-courantovereenkomsten

66. Stukken betreffende door het waterschap aangegane kasgeldleningen en rekening-courantovereenkomsten, 1950-1971. 1 omslag

2.4 Uitvoering van de taak

2.4.1 Algemeen

67. Keuren en stukken betreffende de keuren of politieverordeningen van het waterschap, 1950-1971. 1 omslag

68. Stukken betreffende de ontheffingen wegens ontgrondingsverordeningen, 1951-1960. 1 omslag

69. Ontwerptekening voor de indeling van het waterschap in verband met het groenplan, 1965. 1 stuk

2.4.2 Vergunningen

2.4.2.1 Kabellegging

70. Stukken betreffende de voorgenomen kabellegging door de PTT tot uitbreiding van het interlokale telefoonkabelnet, 1969. 1 omslag

2.4.2.2 Aanleg transportleidingen

71. Stukken betreffende de aanleg van een olietransportleiding van Pernis naar Wezel (Duitsland) door de NV Rotterdam-Rijn Pijpleiding Maatschappij, 1958-1960. 1 omslag

72. Uitvoeringstekeningen en tracékaart voor de aanleg van een hogedrukgastransportleiding van Oosterhout naar Made door het gasdistributiebedrijf Geleen, 1959. 1 omslag

73. Stukken betreffende de aanleg van een benzinetransportleiding van Botlek naar Geleen door DSM Transport Maatschappij NV, 1966-1968. 1 omslag

74. Stukken betreffende de wijzigingen van de watertransportleiding langs het Wilhelminakanaal van de NV Waterleiding Maatschappij Noord-West-Brabant, 1967. 1 omslag

75. Stukken betreffende de aanleg van een olietransportleiding van Rotterdam naar Venlo door de NV Rotterdam-Rijn Pijpleiding Maatschappij, 1967-1969. 1 omslag

76. Tracékaarten voor de aanleg van een aardgasleiding van Alphen (N.B.) naar Geertruidenberg door de NV Nederlandse Gasunie, 1969. 1 omslag

77. Stukken betreffende de aanleg van een watertransportleiding in de gemeenten Oosterhout en Made door de NV Waterleiding Maatschappij Noord-West-Brabant, 1969. 1 omslag

78. Stukken betreffende de verlegging van een watertransportleiding door de NV Waterleiding Maatschappij Noord-West-Brabant, 1969. 1 omslag

2.4.3 Zorg voor waterkeringen

79. Stukken betreffende de aanpassing van de waterkeringen tot Deltahoogte en daarmee gepaard gaande voorzieningen voor de watervrijmaking van het waterschap, 1963-1971. 1 omslag

80. Stukken betreffende de afsluiting van het Steelhovense Vaartje, de verruiming van de watergangen en de aanpassing van de dijk langs het Wilhelminakanaal, 1969-1972. 1 omslag

2.4.4 Zorg voor waterleidingen

2.4.4.1 Toezicht

81. Aanvraag tot vergunning voor lozing van afvalwater in poldersloten door het gemeentebestuur van Oosterhout in verband met plannen tot aanleg van een riolering aan de westzijde van de Houtse Heuvel, 1967. 1 omslag

82. Stukken betreffende de vergunning voor A.J.M. van Leijsen tot het aanleggen van een bruggetje over de poldersloot langs de Horstenweg, 1967. 1 omslag

83. Stukken betreffende de vergunning door Provinciale Waterstaat voor het waterschap tot aanleg van een bermsloot langs de provinciale weg Wagenberg-'s-Hertogenbosch, 1970. 1 omslag

84. Vergunning door Rijkswaterstaat aan de gemeente Oosterhout voor de aansluiting van een insteekhaven, 1970. Afschrift. 1 omslag

2.4.4.2 Ontwatering en watervoorziening

2.4.4.2.1 Algemeen

85. Stukken betreffende de plannen tot verbetering van de waterbeheersing in het waterschap, 1950-1954. 1 omslag

86. Stukken betreffende een ontwaterings- en ontsluitingsplan voor het waterschap, 1960-1963. 1 omslag

87. Stukken betreffende de aanpassing van het ontwaterings- en ontsluitingsplan voor het waterschap in verband met de aanleg van het Industrierrein Weststad door de gemeente Oosterhout, 1963-1972. 1 omslag

88. Stukken betreffende een waterbeheersingsplan voor het waterschap, aansluitend op de aanpassingswerken aan het Deltaplan, 1969. 1 omslag

2.4.4.2.2 Beheer en onderhoud

2.4.4.2.2.1 Leggers

89. Bekendmakingen inzake de ter visielegging van de leggers van waterlopen, 1952-1954. 1 omslag

90. Leggers A van waterleidingen, genummerd 1 tot en met 26, 1955. Met kaarten. 1 pak N.B. De leidingen 25 en 26 zijn niet vastgesteld. In duplo.

91. Stukken gediend tot het bijwerken van de leggers van waterleidingen, 1966-1967. 1 omslag

2.4.4.2.2.2 Overname

92. Stukken betreffende de overname van de leggers van het beheer en onderhoud van watergangen door het waterschap van de gemeente Oosterhout en van de Dienst der Domeinen, 1958-1965. 1 omslag

2.4.4.2.2.3 Aanleg

93. Stukken betreffende de aanleg van waterlopen, 1954-1958. 1 omslag

94. Stukken betreffende de omlegging van het Markkanaal, 1968-1970. 1 omslag

2.4.4.2.2.4 Regeling waterstand

2.4.4.2.2.4.1 Bemalingswerken

128. Kaartsysteem, houdende aantekening van ingekomen en uitgegane stukken m.b.t. de bouw van het Horstengemaal, 1968-1973. 1 omslag

132. Correspondentie m.b.t. het rapport over de bouw van het Horstengemaal, 1968-1969. 1 omslag

133. Correspondentie m.b.t. het bestek voor de bouw van het Horstengemaal en de uitvoering ervan, 1969-1973. 1 omslag

129. Opzichtersdagboek voor de bouw van het Horstengemaal, 1970. 1 deel

95. Stukken betreffende de oprichting van een gemaal aan de Horstensluis, 1968-1971. 1 pak

130. Stukken betreffende de voorbereiding van (o.a. bodemonderzoek) de bouw van het Horstengemaal, 1968. 1 omslag

96. Conceptrapport, rapport en bestekken en voorwaarden voor de bouw van een gemaal met twee halfautomatische schroefpompinstallaties bij de Horstensluis, 1968-1969. 1 pak

118. Berekeningsrapporten, behorende bij het bestek voor de bouw van het gemaal De Horsten: stabiliteitsberekening uitstroombak; berekening damwanden in- en uitstroming; sterkteberekening gemaal; sterkteberekening uitstroombak; berekening fundering gemaal, 1969. 1 omslag

97. Bouw- en Hinderwetvergunning tot het oprichten van een gemaal aan de Horstensluis, 1969. 1 omslag

98. Vergunning verleend door de Directie Rijkswaterstaat voor de aanleg van werken tot lozing van polderwater voor het Horstengemaal, 1970. 1 stuk

99. Ontwerpakte van ruiling van onroerend goed, voor J.W.J. Smolders, notaris te Oosterhout, tussen het waterschap en de Staat der Nederlanden voor de oprichting van het Horstengemaal, z.d. 1 stuk

100. Stukken betreffende de aanbesteding van de bouw van het Horstengemaal, 1969-1970. 1 omslag
120. Werktekeningen t.b.v. de bouw van het gemaal De Horsten, 1969-1970. 1 pak
121. Stukken betreffende de aan te leggen persleidingen t.b.v. het te bouwen gemaal De Horsten, 1968-1970. 1 omslag
122. Stukken betreffende de levering en plaatsing van puin, stalen deur en dito deur- en raamkozijnen en een aluminium rolluik t.b.v. het te bouwen gemaal De Horsten, 1968-1970. 1 omslag
123. Stukken betreffende de levering van ijzerwerken t.b.v. de inrichting van een hoogspanningsruimte in de bovenbouw van het in aanbouw zijnde gemaal De Horsten te Den Hout, 1969-1970. 1 omslag
124. Stukken betreffende de levering van allerlei zaken en diensten door bedrijven via de aannemer Gebr. Oome te Raamsdonk en onvoorziene uitgaven t.b.v. de bouw van het gemaal, 1970. 1 omslag
119. Stukken betreffende de fundering van de kroosinstallatie en de levering en installering van de krooshekreiniger van het gemaal, 1969-1971. 1 omslag
126. Stukken betreffende de levering van azobéschuiven met sponningframe t.b.v. het in aanbouw zijnde gemaal, 1969-1970. 1 omslag
101. Overeenkomsten tussen het waterschap en bedrijven tot levering van installaties voor het functioneren van het Horstengemaal, 1970-1971. 1 omslag
127. Stukken betreffende de levering van een bliksembeveiligingsinstallatie t.b.v. het Horstengemaal, 1970-1971. 1 omslag
134. Notities n.a.v. (telefoon)gesprekken m.b.t. de bouw van het Horstengemaal, 1968-1972. 1 omslag
102. Weekrapporten van de bouw van het Horstengemaal, 1970-1971. 1 omslag
103. Verslagen van de bouwvergaderingen tijdens de bouw van het Horstengemaal, 1970-1971. 1 omslag
104. Onderhandse overeenkomst tussen het waterschap en de NV PNEM over de levering van elektrische energie voor het Horstengemaal, 1970. 1 stuk
105. Opgave van de resultaten van de capaciteitsmetingen van het Horstengemaal, 1971. 1 omslag
131. Stukken betreffende het graven resp. dempen van diverse leidingen, het maken van een duiker met stuw, het leggen van een duiker, het aanbrengen van een puinverharding, het slopen van een stuw en andere bijbehorende werken, gelegen nabij het gemaal Horsten in de gemeente Oosterhout, 1971. 1 omslag

125. Stukken betreffende de declaraties en de eindafrekening van de bouw van het Horstengemaal, 1970-1973. 1 omslag

106. Processen-verbaal van de oplevering van het Horstengemaal, 1971-1972. 1 omslag

2.4.4.2.2.4.2 Sluizen

107. Kaart waarop aangegeven de door Rijkswaterstaat aangebrachte peilbuizen en hoogtekenmerken in verband met de sluizenbouw in het Markkanaal en het Wilhelminakanaal te Oosterhout, 1968. 1 stuk

2.4.5 Zorg voor wegen

2.4.5.1 Toezicht

108. Stukken betreffende uitwegen van de Boedingseweg naar de Horstenweg, 1954-1956 en 1966. 1 omslag

109. Stukken betreffende verkeersmaatregelen, 1958 en 1969. 1 omslag

2.4.5.2 Aanleg, overname, verbetering en onderhoud

110. Stukken betreffende de aanleg, verbetering en verharding van wegen als de Lage Weg, Houtse steeg, Ezelsweg en Horstenweg, 1959-1967. 1 omslag

111. Stukken betreffende de realisatie van de weg 's-Hertogenbosch-Wagenberg voor zover deze het gebied van het waterschap doorsnijdt, 1961-1967. 1 pak

112. Stukken betreffende de beplanting van wegen, 1967. 1 omslag

113. Kostenbegrotingen voor de verbetering en verharding van wegen, 1968. 1 omslag

114. Stukken betreffende de aanleg en beplanting van een toegangsweg tot het Horstengemaal en van een verbindingswegje in de Herstelpolder, 1968. 1 omslag

115. Onderhandse akte van overdracht door E. Blok Wegenbouwbedrijf aan het waterschap van een noodweg vanaf de Steelhovenseweg naar de brug over het Wilhelminakanaal, 1969. Met kopienota van overname, 1969. 1 omslag

116. Stukken betreffende het verbeteren en verharderen van wegen als Houtse Steeg, Boedingseweg, Negenmorgenweg en Herstelweg, 1968-1971. 1 omslag

3 Varia

117. Laatste opgemaakte inventaris, 1984. 1 omslag